

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Bacheloroppgave i Fjernsyns- og multimedieproduksjon

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Einar Steensnæs Engedal

Student nr: 265915

Antall Sider: 18

Universitetet i Stavanger

2024

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	3
2. TEORI OG UTREDNING AV BEGREP	3
2.1 KARAKTERISERING OG KARAKTER.....	3
2.2 DIREKTE DEFINISJON OG INDIREKTE KARAKTERISERING	4
2.3 PROTAGONIST OG ANTAGONIST	5
2.5 KONFLIKT	6
2.6 AUDITION OG CASTING.....	7
3. METODE.....	8
4. ANALYSE.....	8
4.1 - 12 ANGRY MEN	8
<i>Synopsis</i>	<i>8</i>
<i>Karakterene</i>	<i>8</i>
4.2 PRØVEFESTEN	12
<i>Synopsis</i>	<i>12</i>
<i>Karakterene</i>	<i>13</i>
5. KONKLUSJON	17
LITTERATURLISTE	18

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

1. Innledning

Hvordan blir vi som publikum interessert i en filmkarakter? Hvis man ser på de mest kritikkroste filmene, så huskes disse filmene spesielt for karakterene og skuespillerne som spilte dem. Det sies ofte at karakterene er bærerne av filmen, og skal sørge for at vi blir engasjert i filmens konflikt og tematikk. Det har også mye å si om hvem som spiller disse karakterene. Hvis man får tak i den riktige skuespilleren som kan levere en utmerket prestasjon, vil både historien og følelsene stå frem som mer troverdig.

Denne bacheloroppgaven består av en praktisk del og en teoretisk del. I den praktiske delen skal jeg lage en kortfilm som befinner seg kun i et rom med svært få karakterer som skal løfte opp filmen. Derfor vil selve castingen være viktig for meg. I den teoretiske delen, vil jeg bruke muligheten til å analysere hva som må til for å gi liv til fiksjonelle karakterer. Da vil jeg i tillegg bruke muligheten til å sammenligne bachelorfilmen min med «12 Angry Men», en dramafilm fra 1957 som også befinner seg i en enkel lokasjon med få karakterer. Jeg vil utforske på de ulike teoriene og analysene av casting og karakterisering for å se om de gir svar på hvorfor karakterene huskes lenge etter at filmen er ferdig.

2. Teori og Utredning av Begrep

I denne delen vil jeg gjøre rede for begreper og faglitteratur som jeg skal bruke i analysen.

2.1 Karakterisering og karakter

Hvis man skal se en hel film så må karakterene være interessante. De trenger ikke nødvendigvis å være likandes, men de må være interessante nok til at vi som publikum er villige til følge med på dem i over lang tid. Karakterisering og karakter er viktig for at vi skal bli kjent med dem. Det er to ord som ligner på hverandre, men har forskjellige betydninger. For å beskrive forskjellen mellom dem, har jeg valgt å bruke definisjonene til Robert McKee, som har skrevet boken Story:

“*Characterization* is the sum of all observable qualities of a human being, everything knowable through careful scrutiny, age and IQ; sex and sexuality; style of speech and

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

gesture; choices of home, car and dress; education and occupation; personality and nervousity; values and attitudes – all aspects of humanity we could know by taking notes on someone day in and day out. (...) This singular assemblage of traits is *characterization*... but it is not *character*.” (McKee, 1998, ss. 100-101)

Med andre ord, karakterisering vil si alle karaktertrekkene til en person, både på utseende og holdning. Men hva er i så fall karakter? Dette er hvordan Robert McKee beskriver det:

“Beneath the surface of characterization, regardless of appearances, who is this person? At heart of his humanity, what will we find? Is he loving or cruel? Generous or selfish? Strong or weak? Truthful or liar? Courageous or cowardly? The only way to know the truth is to witness him make choices under pressure to take one action or another in the pursuit of his desire. As he chooses, he is.” (McKee, 1998, s. 101)

Kort oppsummert, karakter vil si hvem man egentlig er som person når han blir presset til å ta et dristig valg. Det er valg; ikke kjønn, familie eller jobb som definerer karakter. Dette har vært definisjonen til karakter siden begynnelsen av historiefortelling. Man kan gå tilbake til Antikken, hvor filosofen Aristoteles beskriver karakter som en av de viktigste elementene i en fortelling. I Poetikk, skriver Aristoteles at «karakteren viser seg i hva slags valg en person gjør» (Aristoteles, 2008, s. 42)

Likevel må man ha begge elementene, for at man skal få et helhetlig bilde av personen. Man er valgene man tar, men man har også personlighet, bakgrunn og egen smak.

2.2 Direkte definisjon og indirekte karakterisering

Jeg vil i hovedsakelig bruke forklaringen til Robert McKee, men jeg vil også hente inn andre kilder som begrunner karakter og karakterisering på en annen måte. Det er to åpne begreper som kan tolkes forskjellig.

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Jakob Lothe, forfatter av Fiksjon og Film, bruker et annet definisjon på forholdet mellom karakter og karakterisering. Han bruker ordene direkte definisjon og indirekte karakterisering.

Direkte definisjon vil si at en karakter blir karakterisert på en direkte og oppsummerende måte, ved for eksempel bruk av adjektiv og abstrakte substantiv (Lothe, 2003, s. 121). Med andre ord, hvordan karakteren ser ut og hvordan han handler.

Indirekte karakterisering vil si at man viser, dramatiserer eller eksemplifiserer karakteren snarere enn eksplisitt. Det er fire ulike varianter av karakteriseringen;

- Handling, fremstilling av enten en enkelthandling som gir konsekvenser for både karakteren og fortelling, eller repeterende handlinger som skjer utover fortellingen.
- Tale, det karakteren sier eller tenker, enten det er i dialog, direkte diskurs eller fri indirekte diskurs. Talen er karakteriserende gjennom form og innhold.
- Ytre kjennetegn, hvor karakteren presenteres, og eventuelt tolket av fortelleren eller en annen person i fortellingen
- Miljø, omgivelsene som karakteren befinner seg i og hvor han kommer fra, er med på å presentere ham på en indirekte måte.

Med andre ord, er indirekte karakterisering hvordan karakteren presenteres uten at det blir vist eller forklart rett ut. (Lothe, 2003, ss. 122-125)

2.3 Protagonist og Antagonist

Når publikum ser en film, vil de gjerne ha karakterer som de kan identifisere og følge med på. Karakterene må ha en hensikt til historien, på en eller annen måte. I de fleste filmene, er det en tydelig protagonist og antagonist.

En protagonist er i følge Store Norske Leksikon «en hovedperson i et teaterstykke, roman eller lignende» (Gjervan, 2022). McKee beskriver protagonisten som en viljesterk karakter som har et mål. Han trenger nødvendigvis ikke å få gjennomført målet, men han må i det minste få en sjanse (McKee, 1998, ss. 136-141). For at publikum skal kunne knytte bånd med protagonisten, må han ha empati. Han trenger

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

ikke å være en god person, men han må ha verdier og mål som publikum kan relatere seg til. "The audience's emotional involvement is held by the glue of empathy. If the writer fails to fuse a bond between filmgoer and protagonist, we sit outside feeling nothing" (McKee, 1998, ss. 141-142)

For at historien skal være interessant, trenger protagonisten et hinder for å nå målet sitt. Som McKee skriver: «A protagonist and his story can only be as intellectually fascinating and emotionally compelling as the forces of antagonism».

Et eksempel på et hinder kan være en antagonist. I følge Store Norske Leksikon, vil det si en «motstander eller motpart. En protagonist kjemper for en sak, mens en antagonist kjemper imot». (Nilstun, 2019)

2.5 Konflikt

For å opprettholde publikums interesse gjennom en hel film, trenger de en fortelling som de kan engasjere seg i. For å gjøre fortellingen spennende, trenger den en konflikt. Store Norske Leksikon beskriver begrepet konflikt som en «sterk uenighet, motsetning, krangel, kamp eller strid. Ordet brukes om en rekke forskjellige former for motsetninger.» (Tjernshaugen, 2023)

Grunnen til hvorfor publikum ser på en film for å begynne med, er et problem som en eller flere karakterer må løse. Konflikt i film kan variere i ulike sjangre, fra personlige problemer til noe stort som kan sette hele verden i fare. Så lenge konflikten fortsetter og at vi merker en progresjon, vil vi fortsette å se filmen. For å sitere Robert McKee: "Nothing moves forward in a story except through conflict. (...) As long as conflict engages our thoughts and emotions we travel through the hours unaware of the voyage. Then suddenly the film's over." (McKee, 1998, ss. 210-211)

Konflikten kan være hva som helst, men den må være relaterende nok eller universelt for at publikum skal bli engasjert i den. Så lenge konflikten fortsetter, er ikke filmen over. Men når den blir løst eller får en konklusjon, er filmen over. «But when the conflict disappears, so do we» (McKee, 1998, s. 211)

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

2.6 Audition og casting

For at karakterene skal stå frem som troverdige, er både og audition- og casting-prosessen viktig. Å skrive ned karakteren og dialogen på et filmmanus er en ting, men det andre er å finne en skuespiller som er best egnet for rollen. På samme linje som karakterisering og karakter, er audition og casting to ord som kan ligne på hverandre, men har helt forskjellige betydninger. Store Norske Leksikon beskriver begrepet audition som «en opptaksprøve for kandidater til en teaterrolle eller lignende» (Dahl, 2021), mens casting blir beskrevet som «å finne skuespillere til et teaterstykke eller en film og fordele rollene» (Wålengen, 2021).

Før man velger en skuespiller, er det lurt at de går gjennom en audition. På en audition har du som regissør et møte med skuespilleren og du får se han eller hun prøve seg på en eller flere roller. Michael Rabiger, forfatter av boka *Directing* beskriver målet med audition slik:

“The object of auditioning is to find out as much as you can about the physical, psychological, and emotional make-up of each potential cast member so you can commit yourself confidently to the best choice.” (Rabiger, 2003, s. 266)

Etter at du har hatt møte med skuespilleren, er det opp til deg om skuespilleren passer inn i filmen din. Se for deg at du har møtt flere skuespillere som har prøvd seg på den samme rollen, og du må finne ut hvem som passer best. Da må du tenke på utseende, personlighetstrekk og hvor villig de er for å strekke langt. Når du endelig har funnet den riktige, kan du caste han eller hun.

Dette er hva Michael Rabiger skriver om casting-prosessen:

“It involves circulating character descriptions and finding actors to fill each part and to bring both tangible and intangible assets to what is in the blueprint. This is always an anxious time, but it’s important to see what kind of character a person will produce because of who and what they inherently are.” (Rabiger, 2003, s. 267)

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

For å kort oppsummere, vil audition si at man har et møte med en eller flere skuespillere hvor de får prøve seg på en rolle, og casting er når man velger skuespilleren som passer best til rollen.

3. Metode

For å svare på problemstillingen til oppgaven, vil jeg først ta i utgangspunktet filmen 12 Angry Men, og sammenligne den med min bachelor film, Prøvefesten. Jeg vil se på historien, karakterene og skuespillerne til begge filmene og så vil jeg reflektere valgene jeg tok med castingen i filmen min. Med hjelp av begrepene og faglitteraturen som jeg skal bruke til analysen, vil jeg finne ut hvordan man skape en engasjerende filmkarakter. Det er også viktig å påpeke at analysen er basert på mine egne tolkninger av begge filmene.

4. Analyse

4.1 - 12 Angry Men

Synopsis

12 Angry Men er regissert av Sydney Lumet og er basert på et skuespill av Reginald Rose med samme navn. Handlingen foregår i New York hvor tolv jurymedlemmer skal avgjøre om en ung fattig gutt er skyldig eller ikke. Gutten er tiltalt for å ha drept sin egen far og alle bevisene mot ham ser ut til å være troverdige. Nesten alle jurymedlemmene er overbevist og stemmer på skyldig. Hvis alle sier skyldig, blir den unge gutten sendt til den elektriske stolen. Men en av medlemmene, Juror 8, er i tvil og stemmer på ikke skyldig, til de andre medlemmenes store fortvilelse. Mannen vil diskutere saken, mens noen av de andre medlemmene vil bli fort ferdig med saken. Dette utvikler seg til en konflikt som bare blir større. Fordommene og de sanne karakterene til jurymedlemmene avsløres etter hvert som konflikten eskalerer. Når de diskuterer bevisene i detalj, sår det enda mer tvil på dem som gjør at saken ikke er så ensidig som det først virket som.

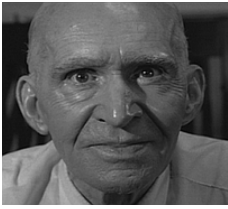
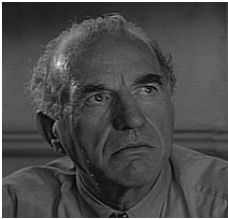
Karakterene

Her er en kort beskrivelse av hver av jurymedlemmene:

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

<p>Juror 1</p> 	<p>Lederen av gruppen. Han organiserer møtet til jurymedlemmene og sørger for at det er ro og orden på rommet.</p>
<p>Juror 2</p> 	<p>En liten sjenert og høflig mann som mangler selvtillit og mot til å si sin egen mening i saken. Etter hvert som diskusjonen pågår, får han viljen nok til å stå opp for seg selv.</p>
<p>Juror 3</p> 	<p>Antagonisten. En sta og dominerende mann med et voldsomt temperament. Han nekter å høre motsetningene til en sak som han er overbevist om. Han har en dårlig og fraværende relasjon til sønnen hans som han ikke har sett på årevis. Relasjonen påvirker hans synspunkt til drapssaken.</p>
<p>Juror 4</p> 	<p>En streng og en fast bestemt mann som baserer synspunktene hans på logikk og fakta. Han er overbevist om at bevisene stemmer og at gutten er skyldig, men han er åpen for å høre og diskutere motsetningene til saken.</p>
<p>Juror 5</p> 	<p>En ung mann som vokste opp i et lignende fattig strøk som den unge drapsmistenkte. Han kan kjenne seg igjen i gutten og gir innsiktsfull informasjon som utfordrer fordommene som de andre medlemmene hadde mot gutten.</p>
<p>Juror 6</p> 	<p>En rettferdig mann som beholder roen gjennom hele møtet, men kan bli opprørt og står opp for andre som blir utsatt for mobbing og trakassering. Han holder seg nøytral og baserer meningen hans på om bevisene er troverdige.</p>

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

<p>Juror 7</p> 	<p>En salgsmann som ikke ser ut til å bry seg særlig om saken. Han vil bli ferdig med møtet slik at han kan rekke en baseballkamp. Han tar side basert på flertallet og er fort til å skifte til uskyldig når det ser ut som flere er for det.</p>
<p>Juror 8</p> 	<p>Protagonisten. En viljesterk mann som er den eneste som tør å si seg uenig i en tilsynelatende ensidig sak. Han prøver å overbevise resten av jurymedlemmene om å tenke kritisk på bevisene. Han er først alene om det og motsier alle argumentene som alle bruker. Etter hvert klarer han bevise et og et jurymedlem om gangen.</p>
<p>Juror 9</p> 	<p>En eldre mann med visdom og er innsiktsfull. Han legger merke til detaljer som ingen andre kan. På grunn av alderen, blir han utsatt for verbal trakassering, særlig når han begynner å forsvare Juror 8.</p>
<p>Juror 10</p> 	<p>En fordomsfull mann. Han er overbevist om at alle minoriteter er den samme og at de er farlige og ondskapsfulle. For han, er den drapsmistenkte gutten ikke noe særlig annerledes.</p>
<p>Juror 11</p> 	<p>En europeisk immigrant som tror på demokrati og rettferdighet. Hans mening er basert på hvor troverdig bevisene er. Han tar rollen sin som jurymedlem seriøst og uttrykker tydelig sin misnøye når andre jurymedlemmer ikke gjør det samme.</p>
<p>Juror 12</p> 	<p>En ung mann som er usikker på sin egen mening og lar seg lett påvirke av uttalelsene fra de andre jurymedlemmene. Han bruker ofte humor for å lette på stemningen eller komme seg vekk fra en ukomfortabel situasjon. Han vil helst snakke om jobben hans i reklamebransjen i stedet for saken.</p>

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Alle tolv karakterene er velskrevne med egne karakteriseringer som driver både historien og konflikten, men jeg vil se mer på to av dem som skiller ut og hvordan de kommer i konflikt med hverandre:

Juror 8 er spilt av Henry Fonda. Fra 1930-tallet til 1970-tallet var Fonda en av de mest populære filmstjernene i Hollywood. «Often played strong, defensive, heroic characters that were always seeking peace and justice» (IMDb, u.d.). Da var han godt egnet til å spille protagonisten i 12 Angry Men. På grunn av hans empati og at skuespilleren var ofte kjent for å spille helten, heier vi som publikum på han fra starten av. Han passer seg inn i direkte definisjon-kategorien til Jakob Lothe siden hans karakter og betydning for historien blir vist rett ut fra begynnelsen. Han forblir uforandret og holder seg til sitt synspunkt helt til mot slutten av filmen.

Juror 3 spilt av Lee J. Cobb er utfyller en tydelig antagonistrolle. Lee J. Cobb har vært kjent for å spille skurkerollen i flere filmer, blant annet On The Waterfront, og passet seg derfor godt inn som antagonist i 12 Angry Men. Han har den sterkeste meningen og den største motstanderen til Juror 8. Han blir opprørt og mer desperat når han ser at flere begynner å stemme på ikke skyldig. Til slutt står han alene og føler seg maktesløs. Uten argumenter som han kan bruke, tar han opp et bilde av ham og sønnen hans, og river den i stykker (01:32:00). Da innser han at hans vanskelige relasjon til sønnen har påvirket hans syn til saken. Han bryter sammen og stemmer endelig ikke skyldig. Scenen hvor han river bildet i stykker viser hva hans sanne karakter egentlig er. Juror 3 er en mer kompleks karakter sammenlignet med Juror 8 og bygger seg mer på en indirekte karakterisering. Man kan se alle de fire variantene i Juror 3:

Handling: Hans temperament og hans tendens til å bli voldelig noen ganger helt til han bryter sammen mot slutten viser en sårbar og trist mann som prøver å skjule hvem han egentlig er.

Tale: Han snakker høyt, aggressivt og vil ikke høre på motargumentene, selv om de er overbevisende. Han slår fort ned verbalt på de som sier noe imot hans synspunkt. Hans stolthet gjør at han kan til og med motsi det han tidligere sto for (00:54:09).

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Ytre kjennetegn: Hans sinne og dominans skremmer de andre jurymedlemmene. De blir spesielt redde når han skal demonstrere knivstikking og bruker Juror 8 som et eksempel (01:13:33). Men Juror 8 vet at Juror 3 er et sårbart menneske på innsiden, og han viser trøst og sympati til ham ved å gi ham jakken like før de skal forlate juryrommet (01:33:22).

Miljø: I begynnelsen forteller Juror 3 allerede om at han måtte kalle sin far for «sir» (00:20:45). Det kan ha påvirket hans relasjon til sin egen sønn, siden han forklarer at han hadde en krangel med sønnen når han stakk av fra en slåsskamp (00:21:10). Med andre ord, hans temperament og hans fordom mot den drapsmistenkte kommer fra at han har selv et vanskelig forhold med både faren og sønnen.

Når man ser på 12 Angry Men, er det tydelig at det er Juror 8 og Juror 3 som står mest i konflikt med hverandre. Juror 8 er mer rolig og saklig som vil gi den drapsmistenkte gutten en rettfærdig sak ved å diskutere og drøfte, mens Juror 3 er mer følelsesmessig og voldelig som ikke vil høre på motargumentene til Juror 8. Det er flere hendelser i filmen hvor det holder nesten på å bli en voldelig konfrontasjon mellom dem. Et eksempel hvor Juror 3 holdt nesten på å slå til Juror 8 fysisk etter at Juror 8 anklager han for å være sadistisk (00:59:00). For å overvinne Juror 3, må Juror 8 overbevise de andre jurymedlemmene om å stemme på ikke skyldig. Det er et stort vendepunkt når Juror 4, den største støttespilleren til Juror 3, blir overbevist om at gutten er uskyldig (01:28:45). Når Juror 3 står alene og endelig stemmer på ikke skyldig, er filmens konflikt over.

4.2 Prøvefesten

Synopsis

Handlingen befinner seg i et vanlig hus hvor en russegruppe på har akkurat hatt en fest. En gutt ved navn Jonas har spurt om han får være med i gruppen og han har fått denne festen til å vise at han er «kul» nok. Når gruppen skal diskutere om han er et verdig medlem eller ikke, klarer de ikke å si seg enig. Det ender med at gruppen blir splittet og vennskapet mellom dem blir ikke det samme.

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Karakterene

Før jeg skrev manuset, ga jeg hver av karakterene sin egen beskrivelse før jeg skjønte hva de skulle si og hvordan de skulle reagere på hver situasjon. Karakterene jeg så for meg var gutter i 17 års alderen med hver sin egen distinktiv personlighet.

Her er en beskrivelse for hver av dem:

<p>Jakob</p> 	<p>Protagonisten. Rettferdig, empatisk og observerende. Han sympatiserer med Jonas som føler seg utenfor og gjør alt det han kan for å overbevise de andre i gruppa om at Jonas fortjener å være medlem.</p>
<p>Steffen</p> 	<p>En autoritativ person som står frem som lederen i gruppa. Han styrer stemningen og bestemmer alt. Han er mer opptatt av gruppens rykte enn å være inkluderende, som kan være grunnen til hvorfor han er imot Jonas.</p>
<p>Tage</p> 	<p>Antagonisten. Gruppens rike gutt. Han har et lavt selvbilde som ikke liker at alle vitsene går på hans bekostning. Han føler at gruppen utnytter ham siden det er han som har den rike faren. Han stemmer imot Jonas slik at han kan vise frem sin dominans for resten av guttene.</p>
<p>Even</p> 	<p>Han sørger for god stemning. Han kommer med de grove og de frekke vitsene på bekostning av de andre i gruppen. Han var for Jonas opprinnelig, men han tenkte at det kunne hjelpe statusen til gruppen, ikke at han brydde seg om Jonas. Når han innser at de andre utenom Jakob ikke vil ha Jonas, er han fort til å skifte mening. Han er en sau som følger mer med på hva de andre gjør enn å tenke på hva han selv mener om Jonas-saken.</p>

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

<p>Daniel</p> 	<p>Den populære som alltid liker å vise seg. Han nyter statusen sin som den kuleste, men han har ikke alltid hatt det. Han var engang en av «taperne» som var beste kompis med Jonas, men de skilte lag på videregående. Jonas spurte ham om å få være med i gruppen og det er derfor gjengen har møtet i filmen. Han er tøff og sterk på utsiden, men på innsiden er han fortsatt svak og sårbar. Han stemte opprinnelig for, men når Tage truer han med å fortelle alle på skolen at han var en gang bestevenn med Jonas, blir han redd for at hans image og status blir ødelagt. Den populære Daniel vil ikke bli assosiert med taperen Jonas og skifter til imot.</p>
---	---

Etter at manuset ble ferdigskrevet, var det neste steget å finne skuespillere som fyller inn trekkene til karakterene. Det var fem dramaelever fra ulike videregående skoler i Stavanger og Sandnes som stilte opp til audition. Siden jeg fikk tak i akkurat fem skuespillere som kunne stille opp, blir det mer begrenset på å velge hvem som presterer best. Likevel var det mulig å se hvilken karakter hver av dem passer best til.

Under audition fikk jeg skuespillerne til å møte opp i et enkelt rom hvor de skulle prøve seg på hver av karakterene. Alle skulle prøve seg på den samme karakteren hvor de leste opp en side som inneholdt replikkene til karakteren og der fikk de vist sin tolkning av den ene karakteren. Da vi var ferdig med karakteren, gikk vi videre til den neste karakteren. Når de leste opp replikkene, måtte jeg følge med på utseende, personlighetstrekk, hvordan de leverte replikkene og hvor mye de forstod karakteren. Det hjalp meg med å bestemme hvem som passet best til hver karakter. Mine medarbeidere sørget for at de filmet skuespillerne som leste opp replikkene. Det var hjelpsomt å filme auditions, særlig i ettertid. Det var etter tips fra Michael Rabiger: “Videotape the performances so you can review your choices later and make comparisons, especially when you see a lot of actors for one part” (Rabiger, 2003, s. 271)

Etter å ha sett på opptaket og fikk tenkt litt, bestemte jeg meg for å fordele rollene slik:

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Theodor Lange fikk vist frem den empatiske siden som passet godt til karakteren Jakob. Han får også frem sin side som underdog når han må argumentere for hvorfor Jonas får være med i gruppa.

Peder Krokedal utmerket seg som en ledertype i gjengen, både mentalt og fysisk, som karakteren Steffen trengte.

Thomas Håland demonstrerte karismaen og aggressiviteten som passet bra til karakteren Tage.

Eirik Tjeltveit hadde den komiske sjarmen som karakteren Even trengte.

Leon Hanaset viste frem usikkerheten, men samtidig en tøff side som passet bra til karakteren Daniel.

Når jeg sammenlignet bachelorfilmen min med 12 Angry Men, la jeg merke til flere likheter mellom dem, i tillegg til at begge befinner seg kun i et rom. Man kan se at karakterene i Prøvefesten deler mange av de samme karakteristiske trekkene til flere av jurymedlemmene i 12 Angry Men. Jeg vil undersøke mer protagonisten og antagonistene som kommer mest i konflikt med hverandre i filmen:

Jakob deler mange av de samme trekkene som flere av jurymedlemmene. Fysisk sett er han liten, og blir sett som en underdog, på samme måte som Juror 2. Men akkurat som Juror 2, står Jakob imot alle odds og våger å slå tilbake verbalt mot Tage når han slenger på frekke kommentarer. På samme måte som Juror 8, står Jakob alene i en sak hvor alle i gruppen er imot en person som han sympatiserer med. Hans sanne karakter vises gjennom hele filmen, en empatisk og rettferdig gutt som vil gjøre det riktig, selv under press og motstand. Jakob er en sterk karakter som har en enkel utvikling gjennom hele filmen. Sammen med Juror 8, faller han lett inn i direkte definisjon-kategorien.

Tage er den største motstanderen til Jakob. I likhet med Juror 3, er han et sårbart menneske som har på seg en maske for å virke tøff. I begynnelsen utfordrer Tage Daniel til å ta ti pushups. Han blir fort sjalu når han hører de andre guttene hylle

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Daniel og kaller han for en legende (03:13). Han ser muligheten til å slå tilbake mot Daniel verbalt når han ser at Daniel har vært stille mens de diskuterer hvorfor eller hvorfor ikke Jonas får være med i gruppen (09:54). Tage har et mer et indirekte karakterisering og har beskrivelse for alle de fire ulike variantene til Jakob Lothe.

Handling: Akkurat som Juror 3, har Tage et voldsomt temperament når ting ikke går hans vei. Han kan bli voldelig når han blir fornærmet.

Tale: I tonefallet hans og de frekke kommentarene som han slenger på, fremstår Tage som fordomsfull på samme måte som Juror 10. Han er fort til å uttrykke sin skuffelse når han ser at det er tre i gruppen som stemmer for Jonas. Han har en høy stemme som han bruker til å slå ned verbalt alt som blir sagt imot hans synspunkt.

Ytre kjennetegn: Hans sinne skremmer de andre i gruppen. Men Jakob er fort tidlig ute til å se at Tage er sårbart menneske og prøver å forsvare han når de andre guttene erter ham (04:02).

Miljø: Tage kommer fra en rik familie, som gjør at han føler seg utnyttet og tatt for gitt av russegruppen. Spesielt når han blir «the butt of the jokes» og at han samtidig skal sørge for å kjøpe russebussen til gruppen.

Jakob og Tage kommer mest i konflikt med hverandre med grunnen at de har motsatt synspunkt og verdier. Jakob vil ha Jonas med i gruppen, men det vil ikke Tage. Jakob er mer empatisk og vil hjelpe mest mulig folk, mens Tage er mer fordomsfull og aggressiv. Konflikten deres eskalerer når Jakob kaller Tage for en jomfru (11:32). Tage sin voldelige konfrontasjon fører til at lederen Steffen kaster Tage ut av rommet.

Til tross for at Tage er ute for resten av filmen, er de andre i gruppen fortsatt ikke overbevist om at Jonas får være, til Jakob sin store skuffelse. Det leder til at han føler seg skuffet over de han tidligere kalte for vennene hans, og forlater selv rommet. Det er den største forskjellen mellom Prøvefesten og 12 Angry Men. Juror 8 klarte å overbevise alle, til og med de største motstanderne, om at den drapsmistenkte gutten var uskyldig. Imens ble Jakob skuffet over hvor ekskluderende de tidligere vennene hans var og slutter (12:43). Filmens konflikt er over når gruppen blir splittet opp.

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

5. Konklusjon

For å skape filmkarakterer som publikum vil følge med på gjennom en hel film, er det essensielt å ha karakterer med ulike karakteriseringer og verdier som kommer i konflikt med hverandre. Det er en grunn til at hvorfor de fleste fortellingene har en tydelig protagonist og antagonist.

Karakterene må fremstås som troverdige og må ha derfor skuespillere som kan tydelig vise frem karaktertrekkene, både fysisk og mentalt. Når publikum kan identifisere med karakterene som kommer i konflikt med hverandre, vil det opprettholde deres interesse gjennom hele filmen.

Til tross for at Prøvefesten og 12 Angry Men befinner seg kun i et rom, har de likevel en rekke karakterer med ulike bakgrunn som sliter å løse en enkel konflikt sammen. Begge filmene slutter ikke før konflikten enten blir løst eller får en konklusjon. Filmen kan enten slutte lykkelig som i 12 Angry Men eller på en bittersøt måte som i Prøvefesten. Publikum vil uansett gi en emosjonell respons.

Hvordan skape en eller flere minneverdige filmkarakterer?

Litteraturliste

Aristoteles. (2008). *Poetikk*. Oslo: Vidarforlaget.

McKee, R. (1998) *Story – Substance, structure, style, and the principles of screenwriting*. York: Methuen.

Rabiger, M. (2003). *Directing – Film Techniques And Aesthetics*. Burling: Focal Press.

Lothe, J. (2003). *Fiksjon og Film – Narrativ Teori og Analyse*. Oslo: Universitetsforlaget.

Lumet, S. (Regissør). (1957). *12 Angry Men* [Film]. United Artists.

Kazan, E. (Regissør). (1954). *On The Waterfront* [Film]. Columbia.

Dahl, A. (2021, 7. November). Audition. I *Store Norske Leksikon*.
<https://snl.no/audition>

Gjervan, E. K. (2022, 24. Mai). Protagonist. I *Store Norske Leksikon*.
<https://snl.no/protagonist>

Nilstun, C. (2019, 3. April). Antagonist. I *Store Norske Leksikon*.
<https://snl.no/antagonist>

Tjernshaugen, A. (2023, 22. November). Konflikt. I *Store Norske Leksikon*.
<https://snl.no/konflikt>

Wålengen, S. (2021, 30. April). Casting (finne skuespillere): I *Store Norske Leksikon*.
<https://snl.no/casting - finne skuespillere>

IMDb. (u.å.). Henry Fonda – Biography, Trademarks. I *IMDb*. Hentet 14. Mai 2024 fra
<https://www.imdb.com/name/nm0000020/bio/?ref =nm ov bio sm>